

Преговорите за спорот со Грција: Демистификација и излезни опции
(Хотел Бест Вестерн 25. 05. 2008)

Марија Ристеска

- Главна цел демистифицирање на целиот проблем со името, две главни дилеми - историјата на преговорите и стратегиите (дали се преговараше, кои опции беа, што се отфрли итн)

Љубомир Фрчковски

- Македонија се наоѓа на крстопат помеѓу разрешница и изолација
- Поимот компромис (кој се појави непосредно пред Букурешт) е нападателен и окарактеризиран како предавство, што е всушност една многу опасна стратегија
- 3 фази на преговори:
 - фаза на големо одречување (91-95)
 - фаза на консолидирано одречување и заземање позиции (95-Букурешт)
 - фаза пред сидот на разрешница (по Букурешт)
- црвената линија и трите точки:
 - слободата на користење на поимот македонски
 - неменување на уставот
 - име за меѓународна употреба кое не го загрозува идентитетот под точка 1

Тодор Чепреганов

- Историјата го бележи само она што политичарите ќе го одлучат
- Демистификацијата на митовите се соочува со отпор
- Дали Македонците знаат што сакаат Македонците да бидат, или само знаат што не сакаат да бидат?
- Мора да се продолжат преговорите, без да се задира во идентитетот
- Не смее да се смени уставното име, зашто ќе го изгубиме и она малку достоинство што ни останало.

Жидас Даскаловски

- Грчкиот национален мит се судира со македонскиот
- Немаме унифициран мит како сме создадени, но имаме континуитет.
- Црвена линија е помината 93та кога прифативме преговори
- Да одиме со правни средства и да поправиме што згрешивме 93, т.е. да иницираме гласање пред Генералното Собрание за да се покрене постапка во Меѓународниот Суд на Правдата за легалноста на

дополнителните услови при приемот на Република Македонија во Обединетите Нации

Трифун Костовски

- Ме интересира иднината на овој народ
- 13 години сме како нојот со главата во песок и не сакаме да проговориме отворено за сите сегменти коишто претходеа на потпишувањето на таа спогодба, дали имало друг излез, и дали таа црвена линија е помината
- Не смееме да бидеме заложници на историјата
- Нашата економија е комплетно врзана со Грција
- Немаме капацитети да одиме бесконечно и да го одлагаме спорот

Милан Нитков

- Она што е многу бизарно во Македонија е дека е *horribile dictu* зборот компромис кога е во прашање името; не смееме да ги нарекуваме луѓето кои го спомнуваат овој збор предавници
- Грешка на македонските политички елити е дека го ситуираше конфликтот надвор од реалните основи, а не го стави акцентот на 1913та и воопшто поделбата, девастацијата и теророт над Македонците во Егејска Македонија
- Во членот 21, став 2 од Интерим Акордот, сите спорови во врска со неговото применување ќе се решаваат пред Европски Суд за Правда, но сепак ние немаме правни средства да го решиме

Никола Гелевски

- Бескрајното пролонгирање на спорот не ни оди во полза; тоа поттикнува на внатрешни поделби во Македонија
- Да го затвориме дискурсот за антиката.
- Интервенциите на Груевски и останатите политичари во кампањата за нарекување на одредени личности за предавници се контрапродуктивни за Македонија и работат во корист на Грција
- Сите против компромис ја играат грчката игра

Владимир Милчин

- Грција уште во 91ва имала план во врска со овој проблем, за разлика од нас
- Направивме многу несмасни потези, што ни ја намали подршката од Запад
- Судирот меѓу Македонија и Грција е судир помеѓу концептите на мултиетничко и хомогено општество (поради тоа и не можеме да очекуваме подршка од Франција, се додека не ги удри по глава нивната различност)

- Две држави со различни институционални капацитети, и со различни меѓународни престижи. Давид и Голијат
- Одложувањето на спорот води до распаѓање на оваа државна творба, а доколку сме како Курдите, дали ќе може да се одбрани идентитетот без институции?

Љубомир Фрчковски

- Ќе ни дозволат да аплицираме за правен процес кога ќе ги исцрпиме политичките притисоци

Ѓорѓи Кимов

- Националниот идентитет е поврзан со личниот идентитет и меѓусебно се вкрстуваат
- Основа за решавање на проблемот е европска вертикала - компромис, за која има фобија во Македонија, зашто се сфаќа како став каде сте попуштиле и сте изгубиле
- Грција сака да не нема, во врска со нивните проблеми со хомогеноста.
- И кај двете страни рационалноста се губи поради суетата, меѓу себе се обвинуваме многу, и со тоа се рушат шансите за компромис

Ким Мехмети

- Македонија се гради само врз две платформи, првата е купување време и втората е да се препушташ во рацете на случајноста, а трајна платформа нема
- Македонија градеше идентитет со поим кој исклучува, и Грција чекаше тоа да ни се врати
- Денес кога политичарот вели дека Македонецот треба да се развие економски јас знам дека мисли до Групчин.
- Кај Албанците се појавува прашање дали да го заштитат името, поради тоа што беа исклучувани од овој спор
- Ние имаме држава која е чекална. Седнавме сите и чекаме времето да ги реши нештата
- Која држава ги остава внатрешните проблеми за да ги реши надворешните?

Љубомир Фрчковски

- Албанците покажаа кохезивност внатре, а сите странски разузнавачи очекуваа да пукне за време на ембаргата

Башким Бакиу

- Сериозноста на ова прашање требаше да се покрене уште кога добивме кандидатски статус за ЕУ, зашто Грција ни даде на знање дека тоа беше крајна граница на толеранција
- Во Букурешт македонската дипломатија се однесуваше незрело. Не отидоа за интересите на Македонија, туку мислеа на изборите
- Албанците и опозицијата беа игнорирани во Букурешт, т.е. не беа поканети како дел од делегацијата
- Кај Албанците драстично се зголеми спременоста да се промени името после Букурешт
- Граѓаните во голема мера се неинформирани околу овој проблем и тоа се злоупотребува

Мерсел Биљали

- Референдум за името може да доведе до сериозни компликации, доколку одговорите на Македонците и Албанците бидат различни
- Поделбата на политичката елита или наметнување на мислењето како предавници ја елиминира рационалноста содржината на проблемот и го одложува како таков. Најнесакан поим за мене и патриот и предавник.
- Во моментот предавство е одложување на проблемот поради дневно политички цели, што Македонија може скапо да плати.

Сем Вакнин

- 5 историски мега-трендови кои не и одат во прилог на Македонија
 - конфликт меѓу хомогена и мултиетничка држава (но не, туку успешна и неуспешна хомогена) - денес во мода се хомогените држави и тоа и оди во прилог на Грција
 - конфликт помеѓу нациите-држави од 19ти век и европската идеја. “Европскиот сон е поставен контра на националните идентитети”
 - по крајот на Студентата Војна, се движиме од политички, романтичарски, емотивен идеализам во насока на англосаксонски економски прагматизам. Идеологијата и емоциите се мртви. Ако Македонија е прагматичка, треба да прифати било каков диктат
 - судирот помеѓу политиката на идентитетот и иднината. “Ако одлучите да го задржите својот идентитет, во основа без компромис, вие се откажувате од вашата иднина.”
 - конфликтот меѓу меѓународното право и политика и реалполитикот. Меѓународното право се развива според потребите на реалполитик, т.е. големите играчи.

- Црвените линии се само во доменот на фантазијата
- Нема преговори меѓу Македонија и Грција, туку помеѓу Грција и ЕУ и САД, а нам само ќе ни го соопштат резултатот
- Грција не ја гледа Македонија како партнер во преговори зашто Македонија е мала и слаба, плус е економска колонија на Грција
- Ајде да направиме симулација на преговори и да ги сфатиме грчките аргументи

Професор Јашари

- Најголемата грешка на политичката и интелектуална елита е дека овој проблем беше потиснат. Немаше расправа во парламентот
- Ние сме во ерата на постмодернизмот, важат реалноста, важи прагматизмот.
- Албанците мислеа дека е етничко прашање за Македонците, но се покажа дека тоа е прашање за социјалниот аспект во животот на сите
- 90% од младите Албанци сметаат дека мора да се најде компромис, кој ќе го запази достоинството на македонската нација

Владимир Милчин

- Откажувањето од идентитетот во 19 во Европа, не ги спаси Евреите подоцна
- ЕУ го нема надминато национализмот; тие многу робуваат на национализмот и идентитетите
- Во Грција многу потешко отколку тука ќе најдете друг да ги брани интересите на малцинствата
- А македонија е најдобро од најлошоточ единствената држава на Балканот која одржува мултиетничност.
- Македонија е постојан потсетник на она што Грција сака да го поттисне, дури и во одредена мера во 21виот век

Љубомир Фрчковски

- Постмодерните држави одат до кризирање на нацијата-држава
- Што ние направиме со Рамковниот ќе го направат и европските држави, прво Британија
- Името не е идентитетот, туку само географска одредница. Идентитетот со Бугарите ќе го расправаме

Сем Вакнин

- Грците не ги подржуваат аспирациите на малцинствата во Грција бидејќи Грција е успешна хомогена држава
- Косово го подржуваат бидејќи е етнички хомогено
- Хомогеноста победува, а Грција е на победничката страна
- Што Македонија мисли е ирелевантно; важно е што Грција мисли, а Грција мисли дека конфликтот се однесува на идентитетот

Нетков

- Евентуалниот референдум што владеачката елита го предлага ќе доведе до блокада на преговорите, а репликата на Грците ќе биде спроведување на референдум, но со многу порадикално прашањекое ќе не врати во Лисабон

Тодор Чепреганов

- За компромис мораме на средина да се најдеме, но ние немаме ништо понудено за да се најдеме

Љубомир Фрчковски

- Во 93та Роберт О’Нил го предложи името Република Македонија (Скопје), кое Грците го одбија
- Им беше понудено на Глигоров и Малески како трајно решение во ОН, но под каузата “едно име не го даваме” завршивме со ФИРОМ
- Преговорите би течеле кога од четири предлози ние заокружуваме два, а Американците тргуваат со Грците со еден, Грците потпишуваат и на нас ни се соопштува договорот